

Kansainvälisten opintojaksojen suunnittelu EDEX-menetelmää hyödyntäen

23.2.2024

Erasmus + -ohjelma mahdollistaa eurooppalaisille korkeakouluille monen tyyppistä kehittämis- ja verkostoitumistoimintaa. Esimerkiksi Blended Intesive Programme:t (BIP) ovat kansainvälisiä korkeakoulujen yhteisesti toteuttamia opintokokonaisuuksia, jotka pitävät sisällään sekä virtuaalista oppimista että lähijaksoja. Mallia voidaan toteuttaa eri tavoin, osallistuvien oppilaitosten sekä koulutusalojen tarpeiden mukaisesti. Koulutusjaksot tarjoavat korkeakoulujen opiskelijoille mahdollisuuden tehdä lyhytkestoisesti yhteistyötä muiden maiden opiskelijoiden kanssa. SeAMKissa näitä opintojaksoja on toteutettu jo jonkin verran.

Yhteistyötä koulutuspilottien suunnittelussa

SeAMKin eri koulutusalojen opettajat osallistuivat uusien monialaisten opintojaksojen suunnitteluun yhdeksän korkeakoulun muodostaman HEROES-allianssin tapaamisessa Hollannin Eindhovenissa. Challenge Your Heroes -nimeä kantanut kolmen päivän intensiivinen työskentelyrupeama piti sisällään yhteisiä alustuksia ja tiivistä pienryhmätyöskentelyä.

Suunniteltujen opintojaksopilottien tavoitteena oli rakentaa kansainvälisiä kaikille koulutusaloille sopivia opintokokonaisuuksia, joiden lähtökohtana on toimeksianto työelämästä. Toimeksiannon tulisi olla myös riittävän avoin, jotta se mahdollistaisi prosessimaisen pienryhmätyöskentelyn riippumatta koulutusalasta. Toisaalta erilaiset koulutusalat mahdollistaisivat myös toimeksiannon ratkaisuun vaihtoehtoisia lopputuloksia. Raamina opintojaksoille oli lisäksi se, että ne täyttäisivät Erasmus+ Blended Intensive (BIP) -ohjelman

kriteerit. BIP-jakson järjestää vähintään kolme Erasmus+ -ohjelmaan osallistuvaa korkeakoulua kolmesta eri Erasmus+ -ohjelmasta, ja sen on sisällettävä fyysinen ja virtuaalinen yhteisoppiminen. Opintojakson tulee olla vähintään 3 ECTS laajuinen ja sisällön tulee rakentua kestävän kehityksen teemoihin tai sosiaaliseen vaikuttavuuteen.

Tapaamisen isäntänä toimiva Fontys ammattikorkeakoulu käyttää projektityöskentelyyn Educational Design Expedition (EDEX) -menetelmää, jota hyödynnettiin opintojaksojen suunnittelussa. EDEX- työskentelyssä on osin samoja elementtejä kuin SeAMKin Innovaatioviikossa, ja niinpä seinäjokisten rooli joissain pienryhmissä oli keskeinen. Kahden ensimmäisen päivän aikana ideoitiin ja suunniteltiin opintojaksoja ohjeiden mukaan lähes valmiiksi. Kolmantena päivänä paikalle saapui joukko Fontysin opiskelijoita. He kiersivät learning café -tyyppisesti kuuntelemassa posteriesityksiä, joissa pienryhmien edustajat avasivat opintojakson toteutusta ja sisällöllisistä teemaa. Opiskelijoiden palautteet olivat merkityksellisiä ja ne kirjattiin ylös jatkokehittelyä varten.

Esimerkkejä uusista opintojaksopiloteista

Eri koulutusaloja edustaneita osallistujia oli yhteensä seitsemästä eri maasta ja palvelumuotoilun menetelmiä hyödyntänyt työtapa tuotti lopulta viisi erilaista opintojaksopilottia. Tässä artikkelissa niistä esitellään neljä.

Heroes go to Nature -opintojaksopilotin suunnitteluun osallistui partnereita yhteensä viidestä eri korkeakoulusta. Tarkoituksena on selvittää suomalaisen luontomatkailun haasteita kestävän kehityksen näkökulmasta. Pilotin suunniteltu laajuus on kolme (3) opintopistettä ja kesto viisi (5) viikkoa. Tavoitteena on, että monialaiset, kansainväliset opiskelijaryhmät työstävät ensimmäisten viikkojen ajan verkkotapaamisessa toimeksiantoa, ja kokoontuvat sen jälkeen viikon mittaiseen lähitapaamiseen työstämään vaihtoehtoisia ratkaisuja toimeksiantoon. Viikon lähijakson rakenne perustuu SeAMKin innovaatioviikko-konseptiin. Alustava toteutus tälle pilotille on keväällä 2025.

Homeless Heroes-opintojaksopilotin (3 op) tavoitteena on tuoda opiskelijoille lisää tietoisuutta kodittomuudesta, joka on monisyinen ja laaja-alainen yhteiskunnallinen ongelma, erityisesti Portugalin Bejassa, jossa yksi opintojaksopilotin korkeakouluista sijaitsee. Opintojakson aluksi opiskelijat tutustuvat toisiinsa virtuaalisesti ja selvittävät oman kotimaansa kodittomuusongelmaa. Virtuaalijakson jälkeen opiskelijat kokoontuvat Portugalin Bejaan, jossa he yhdessä suunnittelevat teeman ympärille keinoja kodittomien henkilöiden hyvinvoinnin edistämiseksi ja tukemiseksi. Opintojakso päättyy matkan jälkeiseen virtuaalijaksoon, joka perustuu reflektointiin ja seuraavan toteutuksen suunnitteluun. Opintojakson suunniteltu ajanjakso on keväällä 2025.

Kolmantena opintojaksona suunniteltiin niin ikään kolmen opintopisteen kokonaisuutta otsikolla ’Sustainable Campus Transformation through Bionics’. Suunnitelman mukaan opintojakso jakautuu kymmenen viikon ajanjaksolle ja muodostuu viidestä osatehtävästä, joiden avulla opiskelijaryhmät rakentavat oman ratkaisunsa annettuun toimeksiantoon. Neljä ensimmäistä tehtävää suoritetaan pienryhmissä verkkotapaamisten muodossa ja niiden tarkoituksena on perehtyä aiheeseen ja kehittää tuotosta askeleittain. Viimeisessä osatehtävässä kootaan ratkaisu yhteen ja kokoonnutaan Ruotsiin Halmstadin yliopistoon rakentamaan prototyypit/konseptit kunkin opiskelijaryhmän tekemien suunnitelmien perusteella.

Neljännen opintojakson teemana oli vanhusten kotona asumisen kehittäminen vastuullisesta näkökulmasta. Kolmen opintopisteen kurssin tavoitteena on kehittää sosiaalisesti kestäviä tapoja voimauttaa ja tukea kotona asumista. Kurssin suunnitelma noudattaa saksalaista 13 viikon aikataulua, jossa alussa on itsenäinen tutustuminen oman maan järjestelmiin ja ikääntyneen henkilön haastattelu. Intensiivijaksolla käydään läpi kansainvälisesti eri maiden eroja ja hyviä käytäntöjä monialaisissa työryhmissä. Sen jälkeen opiskelijat testaavat maakohtaisesti luotuja konsepteja. Kurssin toteutuksesta vastaa Deggendorf Institute of Technology.

Jussi Kareinen, Terhi Haapala, Juha Yli-Hemminki, Kimmo Kulmala
SeAMK

Kirjoittajat toimivat opettajina Seinäjoen ammattikorkeakoulun eri koulutusaloilla ja he osallistuivat yhdeksän korkeakoulun muodostaman HEROES-allianssin tapaamiseen Hollannin Eindhovenissa tammi-helmikuussa 2024.